

HOMILIE

Mgr. J.H.J. van den Hende
Nationale Bedevaart Brielle, 11 juli 2015

1. Broeders en zusters in Christus. Opnieuw mogen wij met velen de nationale bedevaart houden. U bent van ver gekomen en van dichtbij. En gelukkig dat er ook mensen van héél dichtbij zijn, want die hebben veel werk verzet om de bedevaatskerk voor te bereiden voor vandaag. Sommigen van u komen uit de streken waar de martelaren hebben gewoond, of hebben hun jeugd doorgebracht op plekken die verbonden zijn met de martelaren. Op verschillende plaatsen en in parochies zijn hun namen tot op de dag van vandaag nog steeds dierbare namen. Bij deze bedevaart mogen we ook nu enkele van de medebroeders van de martelaren van destijds verwelkomen, broeders franciscanen en dominicanen. Zij zijn als leden van dezelfde religieuze orden direct verbonden met de martelaren van toen. En wat ons allen in deze bedevaart bindt aan de geloofsgetuigen van Gorcum is ons gezamenlijke geloof in Christus onze Heer.

Nu we hier samen ter bedevaart zijn in Brielle benadrukken we onze continuïteit in geloof. Niet met een somber gezicht van: we zijn er nog steeds, maar: we zijn met de Heer op weg en dat is nooit gestopt. Onze weg kent pieken en dalen, maar het is een onafgebroken weg, een weg met de Heer. Continuïteit in geloof. Het gaat ook om solidariteit tussen de generaties, generaties die het geloof aan elkaar doorgeven en samen vieren. Vandaag mogen we zo deze eucharistie vieren, met de kracht van het geloof die ons gegeven wordt, met de kracht van de Heer.

2. ‘Dienstbaar tot in de dood’ staat op het boekje van deze viering. Dienstbaar is een woord dat ons verbindt met Jezus Christus zelf, die heeft gezegd: Ik ben gekomen om te dienen en niet om gediend te worden (Mt. 20, 28). De Heer die de voeten waste, ook al was dat een werk voor slaven. Hij zei: wat Ik doe, doe dat evenzo (Joh. 13, 15).

Dienstbaarheid staat in het centrum van het evangelie. Als dat woord klinkt en wanneer dienstbaarheid inhoud krijgt in ons leven dan is de continuïteit met de Heer en zijn blijde boodschap gegeven. Het blijft steeds onze opdracht. Daar waar de Heer ons is voorgegaan, mogen ook wij als dienaren en dienaressen aanwezig zijn.

Dienstbaarheid valt niet altijd op. Veel dingen gaan in stilte maar kunnen met overgave gebeuren. Dienstbaarheid wordt meer betoond in het publieke domein als je mensen ziet werken voor zieken en armen en mensen in nood. Hoeveel religieuzen zijn er in de afgelopen eeuwen niet actief geweest om die dienstbaarheid aan zieken en armen en mensen in nood heel concreet te maken. De dienstbaarheid die de Heer in het hart gegrift staat, mag ook onze belangrijke opdracht zijn. In het voorbije jaar hebben we in het bisdom Rotterdam uitgebreid stilgestaan bij de daden van liefde, die je de werken van barmhartigheid mag noemen (cf. Mt. 25). Als we mensen in nood op ons af zien komen met allerlei vormen van pijn en gebrek, dan zegt Jezus in het evangelie tot ons: als je deze mensen tegemoet komt, dan kom je Mij tegemoet en wat je de minsten der mijnen hebt gedaan, heb je aan Mij gedaan (cf. Mt. 25, 40). Die dienstbaarheid is niet weg te denken uit het leven van onze Heer en het evangelie van zijn liefde is niet weg te denken uit ons geloofsleven van dag tot dag.

3. Ook staat er op het boekje: 'tot in de dood'. Vaak schrikken we als we het woord dood horen. De dood is toch wel onbekend en we willen er liever niet aan denken. Wat staat ons in het uur van onze dood te wachten? Wat gaat er met ons gebeuren? We zeggen wel: de dood hoort bij het leven. Maar o wee als we ermee in aanraking komen. Dan zijn we er minder nuchter onder. Er heerst in onze wereld bovendien zoveel dood door onrecht, strijd en vervolging.

De dood wordt in ons geloof niet ontkend. Is het niet de Heer zelf die stierf aan het kruis en die zijn leven gaf, terwijl mensen Hem bespuwden en bespotten en riepen: weg met Hem aan het kruis met Hem? Inderdaad, God die ons leven draagt is mens geworden en heeft naast ons willen staan in lijden en sterven.

Wat kunnen mensen zich alleen voelen op weg naar de dood en in het uur van sterven. Ook de Heer Jezus was eenzaam en ontredderd in de hof van Olijven. Terwijl zijn vrienden sliepen hilde Hij en vroeg: mag deze beker aan Mij voorbij gaan, maar niet mijn wil maar uw wil geschiede (cf Mt. 26, 39).

De dood aan het kruis. De vrienden hebben de gestorven Jezus in het graf gelegd met een steen ervoor (Mt. 27, 59-60) en voor velen voelde dat als een grote steen op het eigen hart. De mensen evenwel die Hem hadden vervolgd, dachten: daar horen we niets meer van. Maar -zo kunnen we lezen in het evangelie- de Heer is waarlijk uit de dood opgestaan en opnieuw is Hij bij zijn vrienden gekomen en Hij zegt: vrede zij u (Joh. 20, 20.21).

De dood is verschrikkelijk. Maar we kunnen sinds Pasen zeggen dat zelfs in de dood er Iemand is die ons vasthoudt en dat de Heer ons niet loslaat. Jezus is de weg, de waarheid en het leven (cf. Joh. 14, 6). Dat maakt de dood niet ineens tot louter iets 'spannends'. Alsof je je neus dichthoudt en even onder water blijft. Nee, de dood is een vernedering en angst zal er zijn.

We lezen bij de apostelen dat die in kracht van de heilige Geest vol vuur verkondigden dat Jezus leeft en ze durfden hun eigen leven in de waagschaal te stellen omwille van de verkondiging van de paasboodschap (Hand. 4, 20; 4, 33; 5, 29-32). Want de apostelen geloofden: Jezus zelf is ons voorgegaan in de dood, Hij is verrezen en Hij houdt ons vast en leidt ons naar eeuwig leven.

De eeuwen door hebben zo twee grote woorden een rol gespeeld in ons geloof: dienstbaarheid en -waar het gaat om de dood- eeuwig leven.

4. De martelaren van Gorcum waren dienstbaar tot in de dood. Ze hebben hun geloof laten spreken door hun overgave en volgehouden vertrouwen in de Heer. Maar wat zullen ze eenzaam zijn geweest in die benauwende uren. Ze konden elkaar tot bemoediging zijn en als de antwoorden van het geloof stokten waren ze in staat elkaar te helpen om hun belijdenis tot het laatste toe uit te spreken. Maar wat zullen ze pijn hebben gehad en bang zijn geweest. Hoe lang hang ik daar? Ga ik stikken? Broeders en zusters, ze hebben het tot het einde toe volgehouden, omdat ze geloofden dat de Heer leeft en hen door de dood heen vasthoudt. Ze mogen leven met de Heer voor altijd.

5. Dienstbaar tot in de dood. Ook op 9 juli 1572 is door de beulen van de martelaren misschien gedacht: van dat geloof zien we niets meer terug. Maar juist in het leven en sterven van de martelaren ligt de

vruchtbaarheid van hun geloof besloten. Hun leven in geloof brengt vruchten voort die blijvend zijn (cf. Joh. 15, 16). In de eerste lezing van vandaag werd dit in geloof benadrukt: ‘Wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten’ (2 Kor. 9, 6b). Met hun geloofsgetuigenis in Brielle beamen de martelaren de woorden van Jezus in het evangelie: als de graankorrel in de aarde valt en sterft, blijft hij niet alleen en brengt hij veel vrucht voort (Joh. 12, 24).

De martelaren van Gorcum hebben hun leven gegeven en zijn nu bij de Heer in het eeuwig leven. Maar wij, de Kerk die het moet hebben van continuïteit in geloof en van solidariteit tussen de generaties wanneer we het geloof doorgeven, wij mogen de vruchten zien en plukken van hun geloofsgetuigenis. Het intense getuigenis van de martelaren kan ook in ons hart het verlangen wekken om sterk te mogen staan in ons geloof, om te blijven vertrouwen in de liefde van God, ook al nodigt de wereld ons dikwijls uit om daar nu eindelijk eens een punt achter te zetten.

In Brielle zijn vruchten van geloof voortgebracht. Als wij het getuigenis van de martelaren eren, dan zeggen we niet: lang leve de dood, of: wat fijn die pijn. Maar wij met onze zorgen (die zijn er vaak voldoende in de stilte van ons hart, samen met de vragen die in ons hoofd spoken en onze verlangens die lang niet altijd beantwoord worden) naderen tot de Heer, wij mogen geloven en zeggen tot de Heer: bij U is leven, bij U is liefde, maak ons tot instrument van uw liefde, bij U mogen we -reeds in dit leven- thuis zijn, en uiteindelijk voor altijd wonen in uw huis van eeuwig leven.

6. Dienstbaar tot in de dood. We kiezen daar niet zelf voor louter op eigen kracht. Zo zit dat niet in elkaar. Het is een gave van God wanneer we trouw blijven in geloof en liefde, wanneer het ons gegeven wordt dienstbaar te zijn tot in het uur van onze dood.

Heer, U hebt ons het leven geschonken, U legt het geloof in ons hart, help ons opdat wij op onze beurt in staat zijn tot liefde tot het uiterste, te komen tot gemeenschapszin, tot solidariteit tussen de generaties waar het gaat om geloofsoverdracht en tot continuïteit in geloof.

We zijn hier ter bedevaart in Brielle en mogen samen het geloof vieren: de Heer leeft! En wanneer je met Christus sterft in liefde en dienstbaarheid, dan zal de dood geen einde zijn maar een nieuw begin.

Heer die ons uw liefde schenkt, help ons om verder te gaan dan onze eigen berekeningen. Schenk ons uw liefde en maak ons tot uw instrument in de dagelijkse omgang met elkaar en in onze betrokkenheid op de wereld om ons heen, dichtbij en verder weg. Help ons om in het licht van uw evangelie dienstbaar te zijn tot in het uur van onze dood. Op voorspraak van de martelaren van Gorcum. Amen.